

KELL

Jõmpsikal olid sündides vargapoisi käed.

Kui seda olekski kohe märgatud, poleks last olnud võimalik enam ära vahetada.

Muidugi oleks temast saanud igal ajal loobuda. Kuid Blumide peres ei olnud kommet oma lastest loobuda.

Pealegi hakkasid nimetatud tunnused ilmnema alles siis, kui Torgret Blum sai

kuueaastaseks ja kõik olid jõudnud temasse juba väga kiinduda.

Esimesena märkas poisi pikki sihvakaid sõrmi ema, kes püüdis Torgret' vastupunnimisest jagu saada ja tema leinarantidega küüned lühemaks lõigata.

Seejärel võttis Torgret' sõrmed käsile vanaisa. Tema perekond oli kuulsust kogunud viiuldajatena ja tal oli plaan poisike tšelloga kokku harjutada.

Kuid Torgret'l olid vaid erilised sõrmed, kuulumise oli ta pärinud keskpärase.

Kui tšellistikarjäär ära langes, mühatas pettunud vanataat:

„Võid kellasepaks hakata. Või vargapoisisiks.“

Muinasjuttudest oli Torgret kuulnud, et Aasias raiuti näppamise eest sõrmed maha.

Tema pere ei elanud Aasias. Ta elas maal, kus enamasti pidi

ringi patseerima veekindlas jopes ja mõnikord suvelgi palituga.

Torgret ei tahtnud vanataadi sõnu meeles pidada ja unustas mõneks ajaks oma käed.

Kõik algas siis, kui ta kuueteistkümnesealt kodunt välja astus, valed käimad jalas, ja ta jalad said märjaks, ning kuu aja pärast jäi ta kopsupõletikku.

Võib öelda, et arst sülitas röntgenipiltidele ega süvenenudki mõlema kopsu harmoonilistesse peripeetiasse.

Selle asemel imetles ta Torgret'd ennast. Tema kämbaid, jalapöidasisid ja pead. Arsti entusiastliku huvi tõttu kõrvaliste asjade vastu oleks Torgret peaaegu otsad andnud, kuid jäi siiski ellu ja sai teada, kes ta selline on.

„Elav anomaalia,“ nentis arst.

Arst päris kahel korral, ega Torgret ei sooviks oma pead ja teisi kehaosi meditsiini hüvanguks ohverdada.

Küsis nii ravimise alguses kui ka ravimise lõpus.

Torgret elas maal, kus inimestel oli kombeks ennast teiste inimeste hüvanguks ohverdada.

Nad annetasid vabatahtlikult verd ja pärast surma annetasid oma siseorganid täiesti tundmatutele inimestele.

Torgret juurdles mõlemal korral, mõlemal korral kujutles ta *vaimusilmas* oma pead ja teisi kehaosi piiritust täis akvaariumis, ja ütles, et ei soovi.

„Käte, pöidade ja pea pikenemist nimetatakse morfismiks,“ pomises arstionu, kes pidi taltsutama oma esmast entusiasmisööstu otsekohe Torgret'l pea otsast haarata.

Vähehaaval sai ta tasakaalu tagasi ning siirdus meditsiiniteooriasse: „See on kas pärilik Või juhtub seda peres mõnikord verepilastuse tõttu. Kas teie peres on esinenud verepilastuse juhtumeid?“

Perekonna verepilastuse kohta võis kõige rohkem teada vanaisa, kuid vanaisa oli liialt kultuurne inimene, et seesuguseid küsimusi üldse kuulda võtta.

Torgret lehitses läbi kõik perekonnaalbumid. Fotodel olid kõikidel tema esiisadel sõrmikud kätte tõmmatud, ja gravüüride peal lausa raudsed sõrmikud. Perekonnas ei tundunud olevat inimesi ei ümmarguse ega ka kandilise näoga. Ent ei olnud ka ühtegi Torgret' sarnast.

Mõnel teisel inimesel kerkiks pärast säherdusi genealoogilisi uuringuid küsimus, ega ta ole ehk lapsendatud, kuid Torgret'l sellist küsimust ei tekkinud. Tal olid juba isalt päritud

neerukivid, kes omakorda oli need pärinud emapoolsest liinist, nagu vanaisa torisedes seletas.

Torgret' sõrmed ei paistnud silma mitte ainult pikkuse poolest, vaid neil oli veel üks veider joon: nad paindusid tahapoole. Palju rohkem kui teistel inimestel, ja teised inimesed ei tahtnud seda sugugi näha.

Teiste soovidele vastu tulles harjus Torgret alati käsi selja taga rusikas hoidma. Ta oleks surunud käed suurima mõnuga tasku põhja, kuid kaua lihvitud kasvatus ei lubanud tal seda teha. Pärast jutuajamist arstiga tulid talle meelde vanaisa sõnad:

„Võid kellasepaks hakata. Või vargapoisiks.“

Lapsepõlves naljaga pooleks antud suunaviit muutus korraka talle tähtsaks.

Varastada oli ta püüdnud muidugi ka varem. Nagu kõik lapsed. Ei sugugi kuidagi sihilikult, vaid lihtsalt külas olles mängides, mängides, mängides, mängides, mängides, mängides, kuni viiski kaasa sobra vanaaegse, auguga mündi.

Tema perekonnas lapsi ei pekstud.

Kui Torgret oli suureks sirgunud, oli aeg juba nii muutunud, et keegi enam kelli ei parandanud.

Inimesed hakkasid koguni varjamatult praalima, et nad ei armasta kelli, et kellad ainult segavad, et need on üleüldse mõttetud nublakad ja neile täiesti tarbetud, noh, kui ehk mõni ülekullatud Šveitsi kell.

Isegi taibates, et kellasepa temast ei saa, säilitas Torgret endas armastuse kellade vastu.

Ta oli ääretult täpne.

Torgret oli küll juba kuusteist ja ei olnud veel midagi varastanud.

Vanaisa pani tähele, et Torgret proovib aina mingeid hookepookusi teha. Katsub talle ikka midagi taskusse pista ja siis märkamatuks välja võtta. Enamasti oli see tennisepall, šampoonipudeli kork või vanaaegne auguga münt.

Vanaisa polnud sugugi rahul.

Ta ei soovinud hoopiski, et tema perekond degradeeruks trikimeistriteks.

Torgret oli juba kahekümneaastane, ja ta oli tühi koht.

Perekonna traditsioonid nõudsid, et pere igal liikmel oleks haridus, elukutse, naine ja hobi.

Torgret' l ei olnud naist.

Mitte üldiselt, vaid konkreetselt sel ajal, kui ta sai kolmkümmend.

Auväärne elukutse oli tal küll. Ehkki hookepookusega, nagu märkasid pereliikmed (vanaisa oli juba surnud ega saanud teda takistada), tegeles Torgret ikka edasi.

Kord kadus laualt isegi puding.

Torgret' perekond elas samas linnas, kus ka kuningapere.

Kuningapere tõttu kannatasid kõik ümberkaudsed siin kultuuri pärast.

Vanalinna igas majas elas kas aktiivne ooperisolist või ballettmeister.

Ehkki teisest küljest peab tunnistama, et Torgret' l vedas: kultuur kui inimtegevuse anomaalia on just see koht, kus võib hõlpsasti varju leida mis tahes inimlik anomaalia.

Ja Torgret leidis varjupaiga.

Mõnikord — harva küll — isegi frakis jalutades.

Ta muutus kultuuriarmastajaks ja võib isegi öelda, et administraatoriks.

Ta muutus kuulajaks.

Iseäranis armastas Torgret kuulata keelpille. Viulit, tšellot. Ja mitte ainult kvartetti, vaid koguni orkestrit. Torgret' l polnud muusikalist haridust ja ta ei häbenenud Mozartit või Händelit armastada.

Paljudel inimestel tekib pärast neljakümne kukkumist tunne, et kõige tähtsamaid asju pole elus veel teinudki. Siis hakatakse abielu lahutama või joogaga tegelema.

Torgret' d hakkas sama tunne vaevama pärast kolmekümne kuuendat sünnipäeva.

Ta mõistis, et pole veel midagi varastanud. Et pole veel siiani oma *instrumente* katsetanud.
Ta tundis ennast meistrina, kes pole veel ühtegi šedöövrit valmis teinud.
Mitte ainult šedöövrit, isegi mitte eskiisipojukest.

Tol tusasel novembrikuu õhtul valmistus linn ühe kuningapere liikme järjekordset sünnipäeva tähistama. Pidu filharmoonias pidi algama Mozarti Viulikontserdiga.
Nagu alati, segunesid saalis naiste ja meeste parfüümid. Nende kandjad ei segunenud, ehkki oli hämar. Filharmooniasse saabusid üksnes väga kultuursed inimesed.
Kui kõik olid oma kohtadele istunud, läks isegi valgemaks.

Kultuursed inimesed kuulatasid juba seitse minutit teraselt, ega ammu pähekulunud *Allegro moderato* pole muutunud.

Torgret' st paremal nohises vana tuttav muusikakriitik, hõõrudes sinist sametpintsakut hiljukesi punase plüüstooli vastu.

Seitsme aasta eest, ei — kaheksa aasta eest — jõuras too kriitik veel rokki, meenutas Torgret, kui tema vasakul käel tekkis segadus. Ta keeras pead ja nägi punase näo ja valgete kulmudega meest.

Naisega, abikaasaga.

Sekundi eest neid veel ei olnud.

Etiketi järgi oleks mees pidanud panema oma naise Torgret' kõrvale, kuid istus sinna millegipärast ise. Nähtavasti ei meeldinud talle Torgret' pea juba eemalt.

Istus, ja pööramata pilkugi Torgret' poole, rabas kohe toolidevahelisest käetoest kinni ning sulges silmad.

Kui orkester jõudis *Adagio*' ni, istus mees ikka veel, silmad kinni.

Polnud aru saada, kas naudingust või igavusest.

Torgret kuulatas, pea viltu, ja vaatas tooli käepidet, millel puhkas sepa kämmal.

Kõige rohkem huvi pakkus talle käekell. Sihverplaat tundus ebaoproportsionaalselt suur.

Selliseid kannavad mustanahalised tänavapoeedid, mitte aga keelpilliorkestri kuulajad, mõtles Torgret.

Käekell läikis ja jäi taha.

Torgret oli selles täiesti veendunud, kui kella omanik tõstis käe ja kontrollis, mis kell on.

Kell jäi kümme minutit taha.

Torgret ei kuulnud enam kriitiku hõõrumist ega pannud tähele, millal *Presto* algas.

Ta ei vaadanud enam kella.

Tundis vaid sõrmedega kellarihma kinnituse mehhanismi.

Kell läks kergesti lahti.

Sihverplaat pudenes pihku.

Kuningapere liikme auks korraldatud püstijalavastuvõtul silmitses Torgret paari tähelepanelikumalt.

Valgete kulmudega mees oli umbes viiekümneaastane, naine viis aastat noorem, ja rahulikud elutingimused olid suurepäraselt säilitanud tema euroopalikuks vormitud Lähis-Ida naiseilu.

Silmist, täpsemalt — silmaalustest oli näha, et see naine ei nuta kunagi.

„Tere, Torgret,“ ütles keegi selja taga.

Torgret ei pidanud isegi ringi pöörama. Ta tundis seda häält ka niisama. Selja taga seisis ekskonsul ja patsutas talle familiaarselt seljale.

„Tere, Lars,“ sõnas ekskonsul, ja valgete kulmudega mees pööras ümber. Nüüd ei tundunud tema nägu enam nii punane.

„Hilined, Lars,“ tõdes ekskonsul valgekulmu patsutades, ja silmitses pingsalt valgekulmu naise kaela.

Naine kohendas tagasihoidlikku smaragdkeed kaela ümber.

Otsekui võiks kee kuhugi libiseda.

„Mulle tundub, et mu kell jääb taha,“ õiendas Lars, tõstis käe ja nihutas varruka üles.

„Kas te olete tuttavad? Siin on Torgret Blum. Endine kultuuriatašee Viinis,“ tutvustas ekskonsul Torgret'le otsa vaatamata ja valgekulmu vastust ootamata: „Lars, Lihatööstus.“

Lars Lihatööstus seisis ja vaatas oma kätt.

Käekella oma käel, ja pärast seinakella fuajee seinal.

„Jääb taha?“ küsis ekskonsul.

Lars Lihatööstus muudkui vaatas oma kella ja vaikus.

„Jäi taha,“ sõnas ta lõpuks, „aga praegu... tundub... käib ette... Kümme minutit.“

Ütles ja vaatas esimest korda Torgret'le otsa.